

แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่
วัดรำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
Guidelines for Promotion of Dhamma Practice of Foreigners in
Wat Ram Poeng (Tapotaram) Suthep Sub-District, Muang
District, Chiang Mai Province

อภิญญา ชุตระกุล

อุเทน ลาพิงค์

พระครูสมุห์ธนโชติ จิระมโฆ

Apinya Chutagoon

Uten Larping, Thonochot Khuenphet

มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

Mananakut Buddhist University; Lanna Campus

Corresponding Author, E-mail: oa.apinya@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษารูปแบบการปฏิบัติธรรม 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ 3) เพื่อหาแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน ประกอบไปด้วยวิปัสสนาจารย์จำนวน 5 รูป และชาวต่างชาติหลากหลายเชื้อชาติที่ได้มาปฏิบัติธรรม 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า:

1) วัดรำเปิงใช้รูปแบบในการสอนการปฏิบัติธรรมตามหลักสติปัฏฐาน 4 มีหุ่นช่วยในการ สอนและใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ไม่อนุญาตให้ผู้ปฏิบัติธรรมพูดคุยกันมุ่งเน้นการ สอนปฏิบัติด้วยตนเองเป็นหลัก

2) ผู้ปฏิบัติธรรมเน้นการปฏิบัติด้วยตนเองเป็นการช่วยผ่อนคลายทางอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก โดยมีพระวิปัสสนาจารย์คอยชี้แนะและสอบอารมณ์ แต่มีปัญหาด้านการ ใช้ภาษาในการสื่อสาร

3) แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติธรรม โดยจากสภาพแวดล้อมทั้งที่อยู่อาศัย, อาหาร, และอุปกรณ์ ที่ในชีวิตประจำวัน ให้สอดคล้องกับผู้ปฏิบัติและวิธีสอน โดยการอธิบาย สาคิต และสรุป ก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติธรรม

คำสำคัญ: แนวทางส่งเสริม, การปฏิบัติธรรม, ชาวต่างชาติ

Abstract

The objectives of this thesis were as follows; 1) to study forms of Dhamma practice, 2) to study the problems and obstacles in Dhamma practice of foreigners and 3) to find ways to promote Dhamma practice of foreigners. It was a qualitative research with in-depth interview. The amount of 15 samples from purposive selection consisted of 5 meditation instructors and 10 foreigners of various ethnic backgrounds who had come to practice Dhamma at Wat Ram Poeng (Tapotaram), Suthep sub-district, Muang district, Chiang Mai province. The research instrument was in-depth interview.

The results of research were found that:

1) Wat Ram Poeng used the model of teaching Dhamma practice according to the principle of 4 foundations of mindfulness. The robotic instructor and mere English language were used in the teaching. The Dhamma practitioners were not allowed to talk and self-practice was focused in the teaching.

2) Dhammapractitioners emphasized self-practice to help relax emotions, thoughts and feeling with the guidance and emotion examination from meditation instructors. Still, there were problems in using language in communication.

3) Regarding guidelines for promoting Dhamma practice, environments of residences, food and equipment used in daily life should be adjusted to correspond with the practitioners and the teaching methods should also be adapted by explaining, demonstrating and summarizing before, between and after Dhamma practice.

Keywords: Guideline, Dhamma practice, foreigner

บทนำ

หากกล่าวถึงวัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองเชียงใหม่ เชื่อว่า “วัดร้างเปิง (ตโปทาราม)” เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วโลก ไม่เพียงแต่ในตำนาน แต่รวมถึงประวัติการสร้างวัดร่วมสมัย พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์แห่งราชวงศ์มังราย องค์ที่ 9 ซึ่งเป็นยุคแห่งพระพุทธศาสนา รุ่งเรืองถึงขีดสุดในแผ่นดินล้านนา มีการสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ 8 ครั้งแรกในแผ่นดินสุวรรณภูมิ และเป็นช่วงที่มีการสร้างวัดต่างๆ เป็นจำนวนมาก ครั้นพระเจ้ายอดเชียงราย ขึ้นครองเมืองเชียงใหม่ ในตำนานส่วนหนึ่งของการสร้างวัด โบราณแห่งนี้ มีอิทธิพลบุญเกิดขึ้นสุดคณานับ รวมถึงการปรากฏของพระธาตุเขี้ยวแก้ว การสร้างวัดนี้ มีทั้งฝ่ายพุทธจักร พระเถรานุเถระ ตามจารึกประมาณ 100 รูป ที่มีการเผยแพร่ในตำนานจะมี 5 รูป หลักๆ อาทิ พระมหาสามิญาณโพธิเจ้า พระมหาเถระสุระสีมหาโพธิเจ้า เป็นต้น ในส่วนอาณาจักรกอร์ปด้วย พระนางอะตะปาเทวี เจ้าเมืองญี่ เจ้าเมืองเชียงราย พระเจ้า อติวิสุทธ พริ่งพร้อมด้วยแรงบุญ แรงศรัทธาพุทธศาสนิกชน ในตำนานไม่ได้ระบุว่า สร้างนานเท่าใด วัดร้างเปิง (ตโปทาราม) อยู่ในสภาพวัดร้าง หลายยุค หลายสมัย โดยช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็น ศูนย์บัญชาการกำลังรบฝ่ายญี่ปุ่นระยะหนึ่ง ที่นี่มีการลักลอบขุดค้นโบราณวัตถุ และขุดการดูแลมานาน ทำให้สภาพวัดทรุดโทรม จนกระทั่งใน พ.ศ. 2484 คณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ ได้อัญเชิญพระ ประธานไปประดิษฐานไว้ที่ด้านหลังพระวิหารวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร ต่อมา พ.ศ. 2514 คณะศรัทธา สาธุชน ร่วมกับพลังบุญชาวบ้านทั่วสารทิศ ได้พร้อมใจกัน พัฒนาวัดขึ้นใหม่ มีการอาราธนาพระภิกษุชาวบ้านร้างเปิงคือ หลวงปู่จันทร์สม มาเป็นเจ้าอาวาส เมื่อ มรณภาพไป ก็ขาดพระจำพรรษาชั่วระยะหนึ่ง ตั้งแต่ พ.ศ. 2516 พระธรรมมังคลาจารย์ (พระอาจารย์ ทอง สิริมงคลพระธรรมมังคลาจารย์ วิ., คู่มือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในแนวสติปัฏฐาน 4 น.20) พัฒนาวัดจนเป็น “วัดสายปฏิบัติ” พ.ศ. 2533 พระครูพิพัฒน์ คณาภิบาล ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระสุพรหมยานเถร ในปีถัดมาได้รับแต่งตั้งจาก สมเด็จพระสังฆราช ให้เป็นเจ้าอาวาสวัดพระธาตุศรีจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ (สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, โครงการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์ และโบราณสถาน ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี) ใน พ.ศ.2537 ได้เสนอเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ แต่งตั้ง พระสมุห์สุพันธ์ อาจิณณสีโล รักษาการเจ้าอาวาส และเมื่อ พ.ศ. 2539 มีการเสนอให้พระปลัดสุพันธ์ อาจิณณสีโล หรือ พระภาวนาธรรมภริช (วิ) ในปัจจุบัน เป็นเจ้าอาวาส ผู้เป็นศิษย์ได้สืบทอดเจตนารมณ์ และ

สืบสานงานวิปัสสนา กรรมฐานมาจน ถึงปัจจุบัน พัฒนาวัดเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็น สำนักอบรม วิปัสสนากรรมฐานที่มี ชื่อเสียงด้วยความทุ่มเท พัฒนาวัดร้าง เปิง จากวัดเก่าแก่ ที่จะครบวันสถาปนา 527 ปี ในวันที่ 30 มีนาคม 2562 ที่ผ่าน มามีการสร้างอาคารโรงเรียน พระปริยัติธรรม เพื่อการเรียน การสอน เผยแผ่ พระพุทธศาสนา พร้อมอาคารศูนย์พัฒนาจิต เฉลิมพระเกียรติ ตลอดจนศาสนสถาน อาคารต่าง ๆ เพื่อ ประโยชน์ด้านการศาสนา จนทำให้ วัดแห่งนี้ กลายเป็นวัดวิปัสสนากรรมฐานทางภาคเหนือ ที่โดดเด่น เลื่องลือไกลทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีการอบรมพระกรรมฐาน ในแนวสติปัฏฐาน 4 มีชาวไทย และชาวต่างชาติ เข้ามารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง (พระภาวนาธรรมาภิรัช, 2562: 9)

นอกจากงานวิปัสสนากรรมฐานแล้ว ยังเป็นสำนักเรียนพระอภิธรรมสาขา ของอภิธรรมโชติภาควิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อภิธรรมมหาวิทยาลัยแห่ง ประเทศไทย วัดระฆังโฆสิตาราม เป็นวัดที่มีพระไตรปิฎกฉบับต่าง ๆ ถึง 16 ภาษา ได้รับ เลือก เป็นศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ ประจำจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2542 สำนักปฏิบัติ ธรรม ประจำจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2547 อุทยาน การศึกษา พ.ศ. 2544 วัดพัฒนาตัวอย่าง ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 สภาพทำเลที่ตั้งจากแนวถนนสุเทพ ตาม ถนนคันคลองชลประทาน เข้าไป ใกล้เชิงดอยสุเทพ ครอบคลุมเนื้อที่กว่า 24 ไร่ มีความร่มเย็น ร่มรื่น แม้จะอยู่ไม่ห่างจากตัว เมือง เชียงใหม่ และเขตชุมชน แต่ก็มีความเป็นธรรมชาติ ท่ามกลางเสียงหริด หริ่งเรไร สรรพ เสียงแห่งพงไพร เป็นจุดดึงดูดให้ชาวไทยและชาวต่างชาติ เดินทางเข้าไปบวช ร่วม อบรม ปฏิบัติธรรม ตามโครงการที่ทางวัดจัดขึ้นไม่ขาดสาย แม้กระทั่งล่าสุดโครงการบวชพระ บวชชี พราหมณ์ให้ชาวจีนและผู้สนใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทำการวิจัย เรื่อง แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรม ของชาวต่างชาติที่วัดร้าง เปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในรูปแบบ นักเรียนและลูกค้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพราะโดย ส่วนตัวผู้วิจัยมีความเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติและ เพื่อนชาวต่างชาติ สนใจมาปฏิบัติธรรม ที่วัดร้าง เปิง (ตโปทาราม) จำนวนมาก ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่รู้และ ต้องการทราบถึงรูปแบบการ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานที่ทำให้เพื่อนชาวต่างชาติทั้งหลายกำหนดว่าต้องเป็นวัดร้าง เปิง (ตโปทาราม) และมีปัญหาอะไรบ้าง เช่นการสื่อสารทางด้านภาษา สถานที่ หรือการ ดำเนิน การอื่นใดบ้าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบการปฏิบัติธรรมวัดร้าง เปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3. เพื่อเสนอแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย วิทยานิพนธ์นี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยแบบคุณภาพ ผู้วิจัยได้ กำหนดขอบเขตของ การวิจัยออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านเนื้อหา ได้แก่ การวิจัยในครั้งนี้นุ่งเน้นเสนอแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของ ชาวต่างชาติที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่จะทำการศึกษาคือ แนวทางการปฏิบัติธรรม, ผลของการปฏิบัติธรรม และปัญหาของการ ปฏิบัติธรรม

ด้านประชากร ได้แก่ บุคลากรในวัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ และชาวต่างชาติผู้มาปฏิบัติธรรมที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) นั้น ผู้วิจัยเลือกจากเจ้าอาวาสวัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ที่มีบทบาทสำคัญใน การส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม)

ด้านพื้นที่ ได้แก่ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านระยะเวลา ได้แก่ การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นการศึกษาแนวทาง ส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลครอบคลุมในทุกๆ ด้าน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระยะเวลาไว้ ประมาณ 2-3 เดือน โดยจะใช้เวลาช่วง เดือนกรกฎาคม-กันยายน พศ. 2562 นี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดร่ำเปิง พระภิกษุสามเณร วิ. พระอาจารย์ วิปัสสนาแห่งวัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) และผู้ที่มาปฏิบัติธรรมที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม)

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาว ต่างชาติ ประกอบด้วย

- 1) เจ้าอาวาสวัดร่ำเปิง
- 2) พระอาจารย์วิปัสสนาภายในวัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) จำนวน 5 รูป
- 3) ผู้ที่มาปฏิบัติธรรมที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) จำนวน 10 คน

กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 15 รูป/คน โดยการเลือกเฉพาะเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยและการนิยามศัพท์ปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

การเก็บข้อมูลโดยจากกลุ่มเป้าหมาย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในระหว่างเดือน พฤษภาคม ถึง สิงหาคม 2562 โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสังเกตที่เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่วัดรำเปิง (ตโปทาราม) ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ดังนี้

1) มีหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบเอกสารที่เป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างไปยังผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เตรียมตัวและกำหนดเวลาในการให้สัมภาษณ์

2) ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้วทำการถอดเทปบันทึกเสียงแล้วนำมาวิเคราะห์ ประมวลผลตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ในกรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมในภายหลังจากผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มเป้าหมาย

ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตนั้น ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลพร้อมกับการสัมภาษณ์ในการลงพื้นที่ให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนปฏิบัติไว้ดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบเอกสารที่เป็นเครื่องมือสัมภาษณ์ไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เตรียมตัวและกำหนดเวลาในการให้สัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ พร้อมเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ เช่น มือถือบันทึกเสียง สมุดจดบันทึก

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ทำการถอดการบันทึกเสียง แล้วนำมา

วิเคราะห์ ประมวลผล ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ในกรณีที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้เก็บเพิ่มเติมในภายหลังจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย คือเจ้าอาวาสวัดรำเปิง พระครูภาวนาวิรัช พระอาจารย์วิปัสสนาแห่งวัดรำเปิง (ตโปทาราม) และผู้ที่มาปฏิบัติธรรมที่วัดรำเปิง (ตโปทาราม) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่างๆตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการวิเคราะห์ออกมาในรูปเชิงพรรณนาและได้จัดหมวดหมู่ในประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย คือเจ้าอาวาสวัดรำเปิง พระภิกษุภาวนาธรรมาภิรัช พระอาจารย์วิปัสสนาแห่งวัดรำเปิง (ตโปทาราม) และผู้ที่มาปฏิบัติธรรมที่วัดรำเปิง (ตโปทาราม) แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยเชื่อมโยงให้เห็นความสัมพันธ์ในแง่ต่างๆตามความเป็นจริงซึ่งเป็นการวิเคราะห์ออกมาในรูปเชิงพรรณนาและได้จัดหมวดหมู่ในประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

1. วัดรำเปิงใช้รูปแบบการสอนปฏิบัติธรรมเป็นแบบสติปัฏฐาน 4 เจริญวิปัสสนาโดยใช้ภาษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรมได้เข้าใจแต่ก็มีชาวต่างชาติบางประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้ โดยยังมีชาวต่างชาติโซนเอเชียที่ไม่สันทัดภาษาอังกฤษเลย เช่นชาวจีน ชาวเกาหลี และชาวญี่ปุ่น แต่ก็ได้มีล่ามภาษาจีนคอยช่วยประชาสัมพันธ์และแปลการสอนให้ชาวจีน ซึ่งชาวเอเชียส่วนใหญ่ที่มาปฏิบัติธรรมคือชาวจีน หลังจากปฏิบัติจะต้องมีการสอบอารมณ์ของผู้ปฏิบัติธรรมทุกวัน เพื่อทราบความเป็นไปของสภาวะธรรมของแต่ละคน โดยพระวิปัสสนาจารย์จะให้คำปรึกษาถ้าหากว่าสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นและแต่ละคนก็จะแตกต่างกันไปส่วนใหญ่จะเน้นสอนให้เรียนรู้ด้วยตัวเองเป็นหลัก ให้รู้จักปฏิบัติตนและพิจารณา ตัวตัวเองเป็นหลักตามประสบการณ์ตรง โดยใช้หลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรมเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์มี 4 ประการ ดังนี้ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2) วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น 4) วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น จากการสัมภาษณ์ ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรม ว่าทราบและรู้แนวทางของการปฏิบัติธรรมของวัดรำเปิง (ตโปทาราม) จากน้องชาย และได้สมัครมาทางอินเทอร์เน็ต

2. การปฏิบัติธรรมของชาวตี่คือปฏิบัติด้วยตัวเอง อยู่กับตัวเอง ผึกฝนด้วยตัวเอง โดยมีพระวิปัสสนาจารย์คอยแนะนำ ด้านรูปแบบฝึกปฏิบัติแบบเข้มงวดทั้งกายและใจ มีการสาธิต อธิบาย การกราบสตีปฏิฐาน เติมนัจกรม นั่งสมาธิ มีการสอบอารมณ์โดยพระอาจารย์วิปัสสนา เพื่อความก้าวหน้า ใช้เวลามากขึ้นเรื่อยๆ กำหนดต่อเนื่องกันไป มีการสอบอารมณ์โดยปากเปล่า และมีการให้คำปรึกษาแก่สภาวรรณโดยพระอาจารย์วิปัสสนา

3. ข้อเสนอแนะทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สรุปเป็นข้อได้ดังนี้คือ

1) ทางวัดควรจัดให้มีป้ายประชาสัมพันธ์ทั้งภาษาไทย , ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน
2) อย่างน้อย 3 ภาษาหลักๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในวัดให้เข้าใจตรงกัน

3) ทางวัดควรให้มีรายการอาหารอย่างน้อย 1 รายการในมื้ออาหารแต่ละวันเป็นอาหารรสจืด เพื่อให้ชาวต่างชาติได้ทาน

4) ในส่วนของชาวต่างชาติที่จะมาปฏิบัติ ควรเตรียมความพร้อมส่วนตัวของตัวเอง เช่น ยาประจำตัว , ของใช้ประจำตัว , และต้องปรับตัวเรียนรู้ให้อยู่ในสภาวรรณของวัดได้อย่างเหมาะสม การปฏิบัติธรรมไม่ได้มีกิจกรรมเพื่อความสะดวกสบาย ดังนั้นต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานที่ สถานการณ์ให้ได้

5) ในส่วนของชาวต่างชาติควรจะเปิดใจในการศึกษาและปฏิบัติธรรม โดยไม่ยึดติดกับสถานภาพของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ ตำแหน่งการงานทางสังคม สถานะทางสังคม ให้ปฏิบัติตนปกติเยี่ยงปุถุชนคนธรรมดาในวัด ให้มีสถานะภาพทัดเทียมกัน

6) ในส่วนของชาวต่างชาติ หากมีข้อสงสัย ควรเข้าซักถามพระวิปัสสนาจารย์ ไม่ควรสอบถามกันเองในหมู่ผู้ปฏิบัติร่วมกัน เพราะอาจจะไม่มีความชัดเจน ดังนั้นเพื่อเกิดประโยชน์อย่างดียิ่งจึงควรสอบถามพระวิปัสสนาจารย์เท่านั้น หรือในทางธรรมเรียกว่า “การสอบอารมณ์”

6) ในส่วนของชาวต่างชาติควรจะเคารพสถานที่ , วัฒนธรรม และจารีตประเพณีของวัด อย่างเคร่งครัด หากไม่เข้าใจในข้อใด ควรสอบถามพระวิปัสสนาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ของวัดโดยตรง

อภิปรายผล

รูปแบบสถานที่ปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติวัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากผลวิจัยพบว่า รูปแบบการปฏิบัติธรรม ของวัดร่ำเปิง

พระวิปัสสนาจารย์ และผู้ปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานชาวต่างชาติที่ปฏิบัติธรรม พบว่ารูปแบบการปฏิบัติของทางวัดเป็นแบบสติปัฏฐาน 4 เจริญวิปัสสนาโดยใช้ภาษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรมได้ เข้าใจ และจะต้องมีการสอบถามรณ์ของผู้ปฏิบัติธรรมทุกวัน เพื่อทราบความเป็นไปของสภาวะธรรม ของแต่ละคน โดยจะให้คำปรึกษาถ้าหากว่าสภาวะธรรมที่เกิดขึ้น และแต่ละคนก็จะแตกต่างกัน ไปส่วนใหญ่จะเน้นสอนให้เรียนรู้ด้วยตัวเองเป็นหลัก ให้รู้จักปฏิบัติตนและพิจารณา ดูตัวเองเป็นหลัก ตามประสบการณ์ตรง 1 คล้ายกับการปฏิบัติธรรม แนวทางสายเอกของพระพรหมมงคล วิ. เจ้าอาวาส วัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร อำเภอ จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ รูปแบบการปฏิบัติเป็นแบบสติปัฏฐาน 4 เจริญวิปัสสนาโดยใช้ภาษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรมได้เข้าใจ และจะต้องมีการสอบถามรณ์ของผู้ ปฏิบัติธรรมทุกวัน เพื่อทราบความเป็นไปของสภาวะธรรมของแต่ละคน โดยจะให้คำปรึกษาถ้าหากว่า สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นและแต่ละคนก็จะแตกต่างกันไปส่วนใหญ่จะเน้นสอนให้เรียนรู้ด้วยตัวเอง เป็นหลัก ให้รู้จักปฏิบัติตนและพิจารณา ดูตัวเองเป็นหลักตามประสบการณ์ตรง โดยใช้หลักอิทธิบาท 4 เป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรมเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ตน ประสงค์มี 4 ประการ ดังนี้ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2) วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น 4) วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น สอดคล้องกับ นรวิวัฒน์ เจริญรัชต์ภาคย์และสุดาวรรณ สมใจ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การปฏิบัติธรรม การบริหารจัดการ และลักษณะสถานปฏิบัติธรรมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเจริญ วิปัสสนากรรมฐานผลการวิจัยพบว่า การที่จะปฏิบัติธรรมให้ได้ผลสำเร็จมีส่วนสำคัญประการหนึ่งคือ รูปแบบการปฏิบัติธรรม ได้แก่ ความสมบูรณ์ของหลักสูตร สถานที่ปฏิบัติธรรม ได้แก่ สถานที่ และ วิทยาการมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน เนื่องจากว่าสถานที่เป็นสิ่งสำคัญในการ ปฏิบัติธรรม หากผู้ปฏิบัติธรรมได้เข้ามาปฏิบัติธรรมในสถานปฏิบัติธรรมที่มีความสะอาด เงียบสงบ ร่มรื่น ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก(นรวิวัฒน์ เจริญรัชต์ภาคย์และสุดาวรรณ สมใจ, 2561: 68-177)

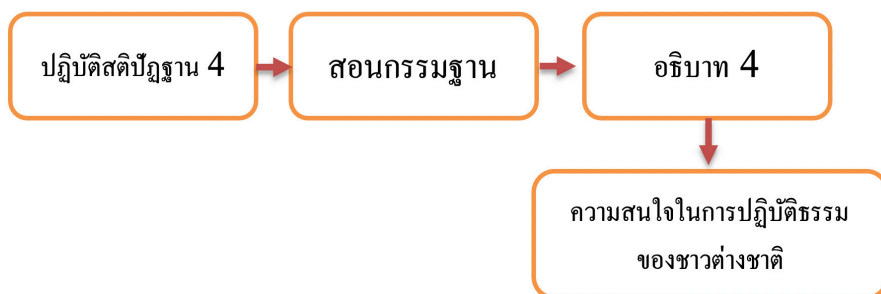
การปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) เน้นการให้เรียนรู้ด้วย ตัวเอง ให้รู้จักสิ่งที่ปฏิบัติ และพิจารณาตัวเองเป็นหลักสอดคล้องกับพระวัชรินทร์ ปิยธมโม ได้ ให้แนวทางไว้ว่า ให้ใช้แนวสติปัฏฐาน 4 เป็นหลัก คือ กาย เวทนา จิต ธรรม และมีการสอนการกราบ สติปัฏฐาน 4 อีกด้วย รวมทั้งสอนให้ เดิน ยืน นั่ง นอน ปฏิบัติด้วยตนเอง ให้กำหนดรู้ตลอดเวลา ไม่ ว่าเวลากิน นอน ปฏิบัติภารกิจอื่น จิตต้องกำหนดรู้ตลอด ภาวะ

จิตใจให้สงบและอดทน (พระวัชรินทร์ ปิยะธมฺโม, 2562: สัมภาษณ์)

แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) จากผลการวิจัยพบว่า ให้ผู้ปฏิบัติตัดความกังวลใจทุกเรื่อง เพราะเหตุว่าความกังวลใจไม่ว่า จะเล็กน้อย ก็จะเป็นเครื่องขัดขวางการปฏิบัติ มิให้พัฒนาเท่าที่ควร จะได้เช่นความกังวลใจ ห่วงบ้าน ห่วงญาติ ห่วงการเดินทาง ห่วงหมู่คณะ ห่วงโรคภัยไข้เจ็บ ภาวนาธรรมาภิรัช วิ. ได้ให้แนวทางส่งเสริม การปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ไว้ว่า การทำงานเผยแพร่วิทยาการ ต้องทำด้วย การเสียสละและไม่ทำเชิงพาณิชย์ ในฐานะผู้สอน สอนตามหลักความเป็นจริง ให้เข้าใจได้จริง ให้ได้ จะได้บริสุทธิ์

รูปแบบการปฏิบัติของทางวัดเป็นแบบสติปัฏฐาน 4 เจริญวิปัสสนาโดยใช้ภาษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรมได้เข้าใจ และจะต้องมีการสอบอารมณ์ของผู้ปฏิบัติธรรมทุกวัน เพื่อทราบความเป็นไปของสมาธิของแต่ละคน โดยจะให้คำปรึกษาถ้าหากว่าสมาธิธรรมที่เกิดขึ้น และแต่ละคนก็จะแตกต่างกันไปส่วนใหญ่จะเน้นสอนให้เรียนรู้ด้วยตัวเองเป็นหลัก ให้รู้จักปฏิบัติตนและพิจารณา คล้ายกับการปฏิบัติธรรม แนวทางสายเอกของพระพรหมมงคล วิ. เจ้าอาวาสวัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร อำเภอ จอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

องค์ความรู้จากงานวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติที่วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่”

รูปแบบการปฏิบัติเป็นแบบสติปัฏฐาน 4 เจริญวิปัสสนาโดยใช้ภาษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรมได้เข้าใจ และจะต้องมีการสอบ

อารมณ์ของผู้ปฏิบัติธรรมทุกวัน เพื่อทราบความเป็นไปของสภาวะธรรมของแต่ละคน โดยจะให้คำปรึกษาถ้าหากว่าสภาวะธรรมที่เกิดขึ้นและแต่ละคนก็จะแตกต่างกันไปส่วนใหญ่จะเน้นสอนให้เรียนรู้ด้วยตัวเองเป็นหลัก ให้รู้จักปฏิบัติตนและพิจารณา ดูตัวเองเป็นหลักตามประสบการณ์ตรง โดยใช้หลักอิทธิบาท 4 เป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรมเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ มี 4 ประการ ดังนี้ 1) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2) วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น 4) วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น

สรุป

รูปแบบการปฏิบัติธรรมวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้รูปแบบการสอนปฏิบัติธรรมเป็นสติปฐฐาน 4 เจริญวิปัสสนาโดยใช้ภาษาที่สอนเป็นภาษาอังกฤษเป็นหลักเพื่อให้ชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรมได้เข้าใจ การปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดไร่เปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แนวทางส่งเสริมการปฏิบัติธรรมของชาวต่างชาติ วัดไร่เปิง (ตโปทาราม) มีชาวต่างชาติบางประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก เช่น ชาวจีน ชาวเกาหลี และชาวญี่ปุ่น แต่ก็ได้มีการมีล่ามภาษาต่าง ๆ คอยช่วยประชาสัมพันธ์และแปลการสอนให้ชาวต่างประเทศเหล่านั้น แต่ส่วนใหญ่ที่มาปฏิบัติธรรมคือชาวจีน หลังจากปฏิบัติจะต้องมีการสอบอารมณ์ของผู้ปฏิบัติธรรมทุกวัน

บรรณานุกรม

- นรวัฒน์ เจริญรัชต์ภาคย์ และสุดาวรรณ สมใจ. รูปแบบการปฏิบัติธรรม การบริหารจัดการ และ ลักษณะสถานปฏิบัติธรรมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (7)1, 168-177.
- พระภิกษุญาณธรรมาภีร์ช วิ. (2562). สรรพธรรม 9. ลำพูน : ธรรมสารการพิมพ์.
- พระธรรมมังคลาจารย์ วิ. (2550) คู่มือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในแนวสติปัฏฐาน 4. เชียงใหม่ : ดาราวรรณการพิมพ์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2561). หลักการทั่วไปของการปฏิบัติธรรม. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) 2556). ชีวิตที่สมบูรณ์. (พิมพ์ครั้งที่ 116). กรุงเทพมหานคร : ญาณเวศกวัน.
- วัดไร่เปิง (ตโปทาราม). (2559). คู่มือการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในแนวสติปัฏฐาน 4. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ข้างเฟือก.
- สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2562). โครงการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ประวัติศาสตร์และโบราณสถาน ในเขตเทศบาลตำบลสุเทพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี. สืบค้น 2 กรกฎาคม 2019. http://www.sri.cmu.ac.th/~demo/index.php/site/historic_detail/id/10All.
- พระวัชรินทร์ ปิยธมโม. (2562). พระวิปัสสนาจารย์ วัดไร่เปิง (ตโปทาราม). พระวิปัสสนาจารย์. สัมภาษณ์. 8 พฤศจิกายน